

عنوان مقاله:

جاذبه های عشق در صدا و سیمای شیرین

محل انتشار:

پژوهشنامه ادبیات داستانی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

خلاصه مقاله:

چکیده: در منظومه عاشقانه خسرو و شیرین، دو رابطه عاشقانه روایت می‌شود که از گونه عشق مجازی (عشق زمینی) است. نخست عشقی که میان خسرو و شیرین شکل می‌گیرد و دیگری دلبستگی یک سویه فرهاد به شیرین است. با توجه به تعریف‌ها و نیز تقسیم‌بندی‌ای که ابن سینا از عشق ارائه کرده است، عشق خسرو و شیرین در آغاز عشق مجازی حیوانی است که بر پایه زیبایی‌های جسمانی و ظاهری معشوق شکل می‌گیرد؛ یعنی خسرو با شنیدن وصف زیبایی‌های شیرین از زبان شاپور عاشق او می‌شود و شیرین نیز با دیدن تصویری که تنها نشان‌دهنده جذابیت‌های ظاهری خسرو است، به او دل می‌بندد. در پایان داستان، این عشق مجازی حیوانی با مدیریت شیرین بر رابطه عاشقانه، یعنی عفاف ورزیدن و جلوگیری از سقوط آن در گرداب هوس، به عشق مجازی نفسانی که بنیاد آن بر مشابَهت و مشاکلت دو نفس (روح) است، ارتقا می‌یابد. عشق فرهاد به شیرین، عشقی یک‌سویه، ابراز نشده و ناکامیاب است. فرهاد عشق را ابراز نمی‌کند و در خیال خود با شیرین عشق می‌ورزد. این عشق مکتوم و ناکامیاب را عشق عذری نیز نمی‌توان به شمار آورد؛ چراکه به جز ویژگی از درد عشق مردن، فاقد دیگر ویژگی‌های عشق عذری، مانند وصل نخواستن و سر پوشاندن است. عشق فرهاد به شیرین، چنانکه گفته شد عشقی یک طرفه است؛ زیرا هیچ نشانه‌ای در متن داستان وجود ندارد که بیانگر تمایل شیرین نسبت به فرهاد باشد. می‌توان گفت داستان عشق یک‌سویه فرهاد به عنوان روایتی فرعی برای پردازش شخصیت خسرو و شیرین به کار رفته است.

کلمات کلیدی:

کلید واژه‌ها: نظامی، خسرو و شیرین، عشق مجازی، عشق یک‌سویه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1743944>

